

انواع قراردادهای قابل معامله در بورس کالا :

تمامی داد و ستد ها در بورس کالا در قالب قراردادهای استاندارد شده انجام می گیرد و به طور کلی 5 نوع قرارداد برای داد و ستد هر کالا وجود دارد:

1- قرارداد نقدی spot

در این قرارداد ، خریدار می بایست کل مبلغ قرارداد را به علاوه کارمزد کارگزار به صورت نقد پرداخت کند و فروشنده نیز

می بایست حداکثر ظرف سه روز ، کالای مورد معامله را به خریدار تحویل دهد.

2- قرارداد سلف forward

در این قرارداد ، کل مبلغ در زمان انجام معامله توسط خریدار پرداخت می گردد و فروشنده متعهد می شود در تاریخ مشخص و زمان معین به خریدار تحویل دهد.

3- قرارداد نسبیه credit

قراردادی است که کالا به صورت فوری به خریدار تحویل داده می شود و بهای آن در تاریخ سررسید ، به فروشنده پرداخت می گردد.

4 - قرارداد آتی

در این روش ، فروشنده مطابق قرارداد صلح ، مقدار معینی از دارایی مشخص را در مقابل مبلغی معین به دیگری صلح می کند . براساس این قرارداد ، فروشنده مقدار دارایی مورد مصالحه را در سررسید مشخص تحویل می دهد و خریدار نیز مبلغ مورد مصالحه را در سررسید می پردازد . طرفین در قالب شرط ضمن عقد به اتاق پایاپای وکالت می دهند که از وجه الضمان آنها متناسب با نوسانات قیمت در بورس به طرف دیگر اباحه تصرف کند . هر یک از طرفین می توانند قبل از سررسید با انعقاد قرارداد صلح دیگری ، شخص ثالثی را جایگزین خود در قرارداد صلح اولیه نمایند و پس از تسویه ، از قرارداد خارج شوند . کلیه قراردادها در زمان سر رسید مقرر تسویه خواهند شد .

5- قرارداد اختیار معامله option

این قرارداد شامل قرارداد اختیار خرید و قرارداد اختیار فروش می شود:

5-1) قرارداد اختیار خرید: قراردادی است که به موجب آن عرضه کننده کالا ، حق خرید مقدار معینی از کالای مورد نظر و منطبق با استاندارد بورس را در زمان معین و با قیمت مشخص به طرف قرارداد مصالحه می نماید بدون آنکه طرف دیگر ملزم به خرید آن باشد.

5-2) قرارداد اختیار فروش: قراردادی است که به عنوان شرط ضمن عقد لازم که به موجب آن یک طرف قرارداد (خریدار) حق فروش مقدار معینی از کالای مورد نظر و منطبق با استاندارد بورس را در زمان معین و با قیمت مشخص با طرف دیگر مصالحه می نماید بدون آنکه طرف دیگر (فروشنده) ملزم به فروش آن باشد.

6- قراردادهای صلح

با عنایت به جایگاه عقد صلح در قانون مدنی و به منظور تسهیل در انعقاد و اجرای قراردادها سعی شده است از ظرفیت های وسیع عقد مزبور استفاده شود.

7- قرارداد های خاص موضوع ماده 10 قانون مدنی

ماده 10 قانون مدنی به عنوان اصل آزادی قراردادها مورد قبول قانونگذار می باشد ، بنابراین شرکت بورس کالای ایران در نظر دارد قراردادهای مزبور را پس از انجام مراحل کارشناسی حقوقی، بر اساس ماده 10 قانون مدنی اجرایی نماید.

8- قراردادهای معاوضه swap

قرارداد معاوضه، عبارت است از معامله ای به صورت مبادله یک دارایی فیزیکی یا یک تعهد در برابر یک دارایی فیزیکی یا تعهدی دیگر به منظور تمدید یا کاهش زمان سررسید معامله و یا افزایش (کاهش) نرخ برگه های معاملاتی جهت حداکثر نمودن درآمد معاملاتی و یا کاهش هزینه های مالی آن. این قرارداد می تواند به صورت خرید ارز از یک بازار نقدی و فروش آن بلافاصله در یک بازار سلف انجام گیرد.

لازم به ذکر است در کلیه قراردادها موارد ذیل بایستی لحاظ گردد:

- (1) مشخصات کالا و نوع قرارداد مورد معامله
- (2) مقدار کالای مورد معامله
- (3) واحد اندازه گیری کالای مورد معامله
- (4) زمان معامله (روز و ساعت)
- (5) استاندارد و ابعاد کالا
- (6) تاریخ تحویل
- (7) استاندارد تحویل و نوع بسته بندی
- (8) انبار یا محل تحویل
- (9) واحد پول